

له نيو ناميزى ھونراوه و چرپه‌ي وشه‌دا

ديمانه‌يه‌كي ئەدەبى له‌گەل «سارا عومەر»ى شاعير

سازدانی: زانا گەلالی، نەروىژ 2007

zanagalali2005@yahoo.com

سارا عومەر : من ئەو كچەم، كه هەميشه دەمه‌ويت له ئەندىشه‌ي ھونراوه‌يه‌كدا بيست
به‌ھارى ژيانى خۆم بدۆزمەوه!
سارا عومەر : بەرپۆز، من كه زمانى ھونراوهم كردە ھاودەردم تەنھا لەبەر ئەوه‌بوو،
كه هيج زمانىكى ديكەم بەدينەدەكرد بۆ دەربىرینی ئەو ھەستانەي كه ھەمە و ئەو
ھەموو شتانەي كه لەچواردەور و ژيانى مرۆفایه‌تيماندا رودەدن!
سارا عومەر : بە برۆاي من شاعير ئەو شاعيره‌يه كه لەسەرەتاي لە داىك بوونيه‌وه
ھەستىكى جياوازترى ھەبیت بەدەر لە چواردەورەكەي. جيهان بە شىوازىكى دى
ببينیت، ئەمەش لە ئاخافتن و بىركردنەوه‌ي ئەو تاكەدا رەنگ دەداتەوه و ھەستيارى
خۆي ديارى دەكات!



خاتوونى شاعير، سارا عومەر

Xozga86@hotmail.com

كاتىك له نيو ناميزى ھونراوه و چرپه‌ي وشه‌دا گەشتىك بە نيو داستانە جوانەكانى ئەوين و
پاستگۆي كىژىكى دووره ولاتدا دەكەين بۆ شاعير، دەنگىك پيمان دەلێت ئێره وىستگەي ئەدەب و
داھىنانە، بۆيه پيوستە ھەلوپستەيه‌ك بكەين و خويندەنەوه‌يه‌ك بۆ پاربدووى ئەم ھەنگاوه
شيعريانە ئەنجام بەدين، كه خانمۆلەيه‌كي شاعير بە ئىشقىكى دەرويشانە و ھەقىقەتەيكي وىلەوه
دەيه‌ويت وەك مرۆف وەك شاعير وەك ئافرەت ببیتە خاوەن قەلەمىكى ديار و فيكرىكى تايبەت.
كەم كەس ھەيه سەرى نەكردبیت بەمالى ھونراوه و وتار و چيرۆك و بابەتە زانستىيەكانى ئەم
خانمەدا. ئەو توانيوپەتى لە شەپۆلەكانى دەرياي ئەدەبدا دەنگىك بىت جيا لە دەنگەكانى تر و خۆي
ئاشناي ھەواردارانى جيهانى ھونراوه و جوانى بكات، ديارە سارا ئەو دەنگەيه، كه گر و تىنى
ھەناسە شيعرييەكانى لە دوورەوه دەناسرێنەوه. گومانيش لەویدا نيه، كه لە رۆژنامە و

گوڤاره كاندا بېت يان له سايتەكانى سەردەم ئىمە ھەست بە جوانستانى دونىاي شىعرى سارا دەكەين، كە چۆن لە قوولايى ناخىيەو ھەمۆكەكانى چوار دەورى مرۆڤايەتى كر دوو بە نەخش و ھۆنراو لە دواى ھۆنراو پى پەنگ دەكات و دەپرازينىتەو. سارا وەك كچىك، وەك شاعىرىك ھەموو تەمەنى خۆى لە نىو ئىنجانەكانى شوشەى شىعردا دەبينىتەو و سات لە دواى سات گولى شىعر چەپك دەكات!

زانا گەلایى: چۆن خوينەران بزانن بەرپىزت كىيە؟

خاتوو سارا :

سەرەتا دەمەويت بلىم، سارا يەككە لەو تاكانەى، كە ھەردەم دلى بەئاواتى دىدارى نىشتىمانىكەو ھەپە پر لە جوانى و گولە بەييون و خۆزگەى وەنەوشەيى. سارا ھەميشە ھەست دەكات، كە چنگىكە لە خۆلەميش لە نىو چىنى كۆمەلگايەكدا، كە مرۆڤ وەك و مشتىك خۆل بەدەم باو دەدات! من ئەو كىژەم، كە ھەميشە دەمەويت لە ئەندىشەى ھۆنراو يەكدا بىست بەھارى ژيانى خۆم بدۆزمەو. سارا ئەو كچەيە، كە لە بنەمالەى دايكى خۆشەويست و شىرىنيەو دەگاتەو بە شاعىرى نەمر (قانع).

زانا گەلایى: بەرلەو ھى بىتە نىو جىھانى ھۆنراو چ جۆرە ھۆنراو يەك يان شاعىرىك راستەوخۆ كارى تىكرىت؟

خاتوو سارا : گشت سەرەتايەك لە سەرەتاكاني كارىك ھۆكارىكى تايبەت بە خۆى ھەيە. ھاورپىيەتى من و ھۆنراو دەگەرپىتەو بۆ ساتەكانى مندا لىم، كە لەگەل دوو پەپوولە خۆشەويستە پاكەكەمدا دەژيام واتا (نەنكى خۆشەويست و باپىرەى نورانى و ريش سپىم) ھەر لەو ساتەشەو دەستايەتى زۆر نزيكتر لە پۆحى خۆم لەگەلدا بەستوو.

ھوى ئەمەش دەگەرپىنمەو بۆ ئەو ھى، كە من لەو كاتەو ھى فامم كردهو و بىرم دىت ھەستم كر دوو مۆسىقاىەكى دوور لە جىھانى راستەقىنەى مرۆڤىكى ئاسايى گيانى بە گيانى لەگەل جىھانى ئەندىشەدا لە نىو دەروون و ھەستەكانمدا ھەردەم پالكىشى كر دووم بۆلاى خۆى و لە قوولايى سۆزىكى پىرۆزدا بەبەردەوامى لەگەلدا ژياو.

و زۆر چاك بەبىرمە، كە من زۆر مندا لىش بووم لە ھەمان كاتدا ھەولم دەدا ديوانەكان بخوينمەو، ھەرچەندە زۆر تىكەل بە زمانى بيانىشبوون، بەلام من لەدواى چەند جارىك خويندەو ھيان لە زۆر بەى زۆرى تىدەگەيشتم و ئەو ھى تىنەگەيشتمايە بۆ زياتر پرونكر دىو ھى لە كەسىكى خانەوادەكەم دەپرسى. بەتايبەتى ديوانى مامۆستا گەرەكان (مەحوى، پىرەمىرد، قانع، وەفايى، نالى، شىعرەكانى مامۆستا ھىمەن و، ھۆنراو وەرگىردراو ھىمەن).

بىجگە لەم كەلە شاعىرانەش لەم دوايەدا ھۆنراو ھى زۆر شاعىرى بەتوانى ترم دەخويندەو بەردەوامىش دەخوينمەو، كە تائىستاش لە ژياندا ماون. بەراستى نامەويت لىردە ناوى كەسيان بەنىم بەلام خوينەرى زۆر بەى پىنوسە بەتواناكاني سەردەم و ھىواى سەر كەوتنىشيان بۆ دەخوام.

زانا گەلایى : بۇ تۆ زامانى ھۆنراوۋە سەخت نەبوو بەتايىبەت تۆ چەند سالىتەكە لە ئەوروپا ژيان بەسەر دەبەيت ؟

خاتوو سارا : بىگومان سەخت بوو!! ئەي ديارە نازانن ، كە زامانى ھەلبەست و ھۆنراوۋە بە واتاي زامانى باخەوان دېت بۇ باخچە! ھۆنراوۋە زامانى گولە ، زامانى پەپولەيە ، زامانى پەرسىلكەيەكى دەمەو ئىوارانە ، زامانى قەقنەزىكە ، كە چەندە پەريشانى و دركى رۆژگار بيسوتىنى و خەلتانى خوینی بکات نامریت ، زامانى شەھیدىكە ، كە ھەرگىز ناوی نازریت ، زامانى خەون و ئەندیشە و فانتازىايە ، دواتر زامانى پىنوسىكە ، كە سنورەكانى واقع ئەبىریت و لە سوچىكى تارىكىيەوۋە بەناو بىدەنگىدا پىاسە دەكات !!! جا ئىتر دەبیت چۆن لىتتىگەيشتنى ئاسان بىت ، كاكى بەرپىز !!؟

بەرپىز ، من ، كە زامانى ھۆنراوۋەم كرده ھاودەردم تەنھا لەبەر ئەوۋەبوو ، كە ھىچ زامانىكى دىكەم بەيىنەدەكرد بۇ دەربىنى ئەو ھەستانەي كە ھەمە و ئەو ھەموو شتانەي ، كە لەچواردەور و ژيانى مرۇقايەتیماندا رودەدن . من ھەستم دەكرد شتىك ھەيە دەمەويت بىلیم بەلام دلنابووم بە ھەر زاراروۋەيەكى دىكە شروۋقەم بگردبايە ، كەسىك نەبوو وەك خۆم لىم تىبگات . ھەرچەندە من خویندەم و كاروبارى رۆژانەشم بە زامانى بيانىيە ، بەلام لەگەل ئەوۋەشدا كۆلم نەداوۋە و خۆم بە قاپىيەكانى ماسىيە رەنگالەكانى ھۆنراوۋە ھەلواسىوۋە . من وا ھەست دەكەم ھەموو رۆژىك دەبمە پەروانەيەكى سەررەپۇ و ھۆنراوۋە نەبیت ھىچ شتىكى دى ناتوانىت كۆمبكاتەوۋە . بۇيە چەندە سەخت بىت ھىندەي قەبارەي سەختىيەكەي خۆي و ھىندەي پىرۆزى واتاكانى خۆشمەدەويت .

زانا گەلایى : بوون بە شاعىر مەرجه كارىگەرى شاعىرانى لەسەربىت يان ئەو ئىش و ئازارانەي ، كە لە ناخى مرۇقدا پەنگى خواردۇتەوۋە دەيكات بە شاعىر ؟

خاتوو سارا : تەنھا خوینەران و ھۆنراوۋەدۆستان دەتوانن ناوی پىرۆزى " شاعىر" لە من بنىن . من ئەوۋەي لەسەرمە و ئەوۋەي ھەستى پىدەكەم وەك پەيامىك دەيگەيەنم بە خوینەران ، ئىتر خوینەر تا خوینەرىش جىاوازە و ھەر يەكە و پىناسەي خۆي ھەيە بۇ ئەو بابەتە جىاوازانەي رۆژانە خۆي لە دىدەي ئەوان ھەلدەسویت . ديارە ئەوان دەتوانن ئەو ناوۋە بە من ببەخشن نەك خۆم . لەگەل ئەوۋەشدا من پىم وايە ھەست و خۆشەويستى ھۆنراوۋە شتىك نىيە لە خۆيەوۋە دروست ببىت و بلىت فلان كەس ھۆنراوۋە دەنوسىت با منىش چاۋ لەو بکەم ، ھەرچەندە بەدخەوۋە لەم رۆژگارەدا زۆر نمونەمان ھەيە لەو جۆرە بابەت و كەسانە!! بە برواي من شاعىر ئەو شاعىرەيە ، كە لەسەرەتاي لە دايك بوونىەوۋە ھەستىكى جىاوازترى ھەبىت بەدەر لە چواردەورەكەي . جىهان بە شىوازيكى دى ببىنىت ، ئەمەش لە ئاخافتن و بىرکردنەوۋەي ئەو تاكەدا رەنگ دەداتەوۋە و ھەستىارى خۆي ديارى دەكات .

زانا گەلایى : ھۆنراوۋە لاي بەرپىزت چىيە و بۇ چ پەيامىكە ؟

خاتوو سارا : ھۆنراوۋە پىناسەيەكى ئەوتۆي تايبەتى ديارىكراوى نىيە ، ھەرۋەك چۆن ناتوانریت پىناسەي خۆشەويستى و ژيان بكریت . بەلام بۇ من شىعر گەياندى گريان و فرمىسكەكانە بە زايەلەي ھەستەكانى مرۇقايەتى ، گەشتىكە

بەرە و تىگەشتن لە خود، لە ناخى خۆمان، رېگايەكە بۇ ئاخافتنى ھەنسكە پەنگخوار دووھەكان لەگەل زىندەگىدا! شىعر سەرىنىكە بۇ ھەموو گولئىكى وەريو و دلئىكى بالئشكاو، پانتايىيەخوانىكە گوڤرى دەقەر نىيە بەسەرى نەكاتەو، سەكۆيەكى چرپاويىيە بۇ ھەسانەوھى ماندوويىەتى لە ژيان لە جەستە!

ھۆنراوہ بۇ من ئاميزىكە ھەرگىز جىمناھىلئىت، سىنەيەكە ھەناسەى من نەبىت ھەلى نامژىت، خۆشەويستىكە ھەرگىز دلئە نارەنجىنئىت، نا ئارامم ناكات، وشكم ناكاتەو، ھەلم ناوەرئىنئىت.. ئەو لە تارىكىدا ميوانمە، لە بىزارىدا دەست و پەنجەكانى ئەھىنئىت بە سەرى پەر ئىشمدا، لە بىدەنگىدا نم نم ئەبىتە تروسكەى باران و بە زەردەخەنەيەكەو بەسەر دەست و پەنجە و پىئوسەكەمدا ئەبارىت.

دەزانىت بۇ شىعرم خۆشەويىت ؟ چونكە سات نا ساتىك تەق تەق لە دەرگای تارىكىم ئەدات و پىم دەلئىت (كچۆلە ئامادەيت بچىن بۇ پىياسەيەكى دوو قۆلى، بەم بەفر و كرپوھىە خۆ ئەگەر چاكەتەكەشت نەھىنئىت سەرمات نابى، چونكە منت لەگەلم!!)

ئاي خودايە لە جوانى و شىتى شىعر، ئەو ئەمگريەنى بەلام ھەتا فرمىسكەكانم نەسپىت جىمناھىلئىت. شىعر بالئ پىئەبەخشىت بۇ فرىن بە پانتايى ئاسمانى عەشقىكى پاكدا، بۆيە خۆشەويىت!!

ھۆنراوہ دەكرىت بۇ ناردن و پروونكردەوھى زۆر پەيام بەكار بەپىنرئىت بۇ نمونە (پەيامى بەيانىيەكى پەر ئەوين) كە يەككە لە ھۆنراوہكانى من. دواتر ئىمەى مرۆژ لەم رۆژگارەدا بەزمانى ئاسايش لەيەكتر تىناگەين، بۆيە بروام وايە ھۆنراوہ فاكترى پردبەستى نىوان دىناى واقع و خەونە. رۆژىكىش دەبىت زۆربەمان درك بەو راستىيە بكەين.

زانا گەلانى : دەبىت زمانى شىعر چۆن بىت ؟

خاتوو سارا : بىگومان شىوازى دەرپرئىنى ھۆنراوہ دەكەويىتەو سەر ئەو تاكەى ھۆنراوہكە دەھۆنئىتەو. من لەلای خۆمەو بە شىوازى (نوچ، سپى، ئازاد) دەنووسم وە زمانىكى سادە و ساكار بەكاردەھىنم. زمانى ھۆنراوہ بە دلنبايىيەو دەبىت ھەلگرى چەند فاكترىكى جياواز بىت. من پىموايە زمانى ھۆنراوہ دەبىت وەك تابلۆيەك بىت لەبەر دىدەى خوئىنەردا، كە خۆى بىرى لىبكاتەو و لەلای خۆيەو پىئاسەى بۇ دابئىت. من پىم جوانە ئەو ھۆنراوانەى كە من دەياننووسم خوئىنەر كە خوئىندىەو خۆى تىدا ببىنئىتەو خۆى بكاتە يەككە لەو پالەوانانەى من ھەلئىدەبژىرم لە ھۆنراوہكەدا.

جار و بار وا خۆشە خوئىنەرىش بەشدارى بكات لە تەواو كردنى كۆتايى ھۆنراوہيەكدا ئەگەر خوئىنەر پىي و ابوو ئەمە كۆتايى نىيە، ئەوكات خۆى دەتوانىت بەش بە حالى خۆى بىرى لىبكاتەو و لەلای خۆيەو كۆتايىيەكى بۇ ھەلئىزىرئىت.

وەك وتمان شاعىر، كە ھۆنراوہيەكى نووسى مەرج نىيە خوئىنەرەكەشى وەك خۆى لىي تىبگات، بەلام گرنگ ئەوھىيە ئەو خوئىنەرە دەروازەيەك لای خۆيەو دەروست بكات بۇ پىئاسەكردنى شتەكانى چواردەورى خۆى لەگەل ماناى ھۆنراوہكەدا!

زانا گەللى : سارا عومەر ھۆنراوہ بۇ كى يان بۇ چ شتىك دەنوسىت ؟

خاتوو سارا : بۇ ھەموو خۇزگەيەكى جوان، بۇ بىدەنگى دواتر بۇ ئەو كەسانەى، كە ھەستى تىگەشتىيان ھەيە بۇ ھۆنراوہ

زانا گەللى : ھىچ جار ھەبووہ ھۆنراوہيەكى خۇت بىنگريەنىت ؟
خاتوو سارا : زۆربەى جار بەدەم نوسىنى ھۆنراوہوہ، چۆن ھەورى ئاسمانى پايزى ئەوينداریكى دابراو دلۆپە بارانى لىدەبارىت، بەو جۆرەش تۆكە فرمىسكى چاوانم تىكەلى وشەكانى ھۆنراوہكانم بوون.

زانا گەللى : چ كاتىك ھۆنراوہ دەنوسىت ؟
خاتوو سارا : ئەو ساتانەى ھەست بە نقوومبوونى خۇم دەكەم لەناو دەريايەك خويندا، كە مەلەكردن و ھاتنەدەرەوہ تىيدا گرانە.

زانا گەللى : كام ھۆنراوہيەى خۇت زياتر لا خۇشەويستە ؟
خاتوو سارا : دەمەويت بلىم لە دەريايى ھەموو ھۆنراوہكانمدا ماسىم و لەگەل ھەموو شەپۆلىكى ئەو دەريا قوولەدا لەگەل تاك بە تاكى ھۆنراوہكانمدا شەپۆل لىدەدەم.

زانا گەللى : ھۆنراوہيەكت بە ناوى سۆزىك بۇ دايك كرا بە گۆرانى ئەگەر باسىكى ئەمەمان بۇ بكەيت ؟

خاتوو سارا : دايك زۆر شيرىنەو تايبەتمەندىيەكى خۇى ھەيە لە ژيانى ھەر مرۆقىكدا. ھۆنراوہى سۆزىك بۇ دايك لەلايەن ھونەرەند رىبوار مەعرف كراوہ بە گۆرانى، ئەمەش لەكاتىكدا ناوبراو پىيى خۇشبوو لەنىو بەرھەمەكانىدا وەك خۇشەويستىەكى دىسۆزانە بۇ دايكى شتىكى لەو بابەتەى پىشكەش بكات و خۇشەختانە منىش توانىم "سۆزىك بۇ دايك" بكەمە ديارى بۇ دايكى ئەو برايه و ھەموو دايكانى ترىش.

زانا گەللى : ھۆنراوہيەكت بە ناوى گەپان بە دواى مەرگدا بە دەنگە بە سۆزەكەى خۇت بلاو كرددەوہ، ئەگەر بكرىت باسىكى ئەمەمان بۇ بكەيت و ئايا لە بەرنامەتدا ھەيە، كە كۆى بەرھەمەكانت بە دەنگى خۇت بكەيتە سى دى يەك و بىكەيتە ديارى بۇ عاشقانى نوسىنەكانت ؟

خاتوو سارا : ھۆنراوہى "گەپان بەدواى مەرگدا" بۇ يەكەم جار بەر لە بلاوكردەوہى لە دىمانەيەكدا دەگەل رادىو كوردستان، كە لە ولاتى سوئدەوہ پەخشدەكرىت خويندەمەوہ و دواتر لەگەل خانەوادەكەمدا برىارمان لەسەردا كە لە ستۆدىو بەدەنگى خۇم تۆمارى بكەم. وە بەلى، بەپىيى كات و مەجالەكانى خۇم لە داھاتوودا لە بەرمامەمدا ھەيە، كە ھەندىك لە بەرھەمەكانم بە دەنگى خۇم تۆمار بكەم و بىكەمە ديارى گوئىگران و خوينەرانى ھۆنراوہكانم.

زانا گەللى : بە نياز نىت زياتر ھۆنراوہى گۆرانى بنوسىت ؟
خاتوو سارا : بەلى، ئەوہى راستى بىت بىرم لىكردۆتەوہ و بەنيازم لە ئايندەدا تىكست بۇ گۆرانى

بنووسم. بەلّام پيّم خۆشه ليّردەدا شتيك راست بکەمەو، کە تيکست و ھۆنراوہ دوو شتي جياوازن. تيکست بۆ گۆرانی دەبيّت نەک ھۆنراوہ. بەلّام ھەنديک ھۆنراوہش ھەن کە دەست دەدەن بۆ گۆرانی.

زانا گەلّالی : وەک دەزانين شاعير زياتر لە خەلکانی ئاسايی ھەست بە وورده شتەکان وە ياخود دياردەکان دەکەن، بەرپزت دەبيّت ئەم ھەستەت ھەبيّت، بەلّام ئەو شتانەي کە بەرپزت پيش ھەموو کەستيک ھەستيان پيدەکەيت چين ؟

خاتوو سارا : خۆي لە خۆيدا زۆر ئاشکرايە، کە ھەردەم ھەنديک مروّف ھەن، کە ھەستي تيگەيشتن و پيشبينان بەھيزترە لە کەسانی تر، ئەمە چ خوندەوار بن يان نەخويندەوار. سەرسامی منيش لەوہدایە کەمن زۆر جار تاقيمکردۆتەو، کە ھەنديک شت ھەبووہ لە ژياندا بەر لە پرودانيان پيشينم ليکردوون و دەقاودەق وەک خۆشي ھاتوونەتە دي. ئەتوانم بلّيم زياتر من زۆربەي کات دلم خورپەي ھەنديک شتم دەداتي کە خۆشم ھەستي پيناکەم کەچي لە ئەنجامدا چۆن دلم ئاگاداريکردومەتەوہ ئاواش شتەکان دەبنە راستي و وەک شانۆگەريەکی گەرۆک ديئە پيش چاوم، لەبەر ئەوہ زۆربەي شت، کە پروودەدەن من پيشان سەرسام نابم، چونکە بەر لە پرودانيان من چەند کليپيکم ليپينيوہ و ھەستم پيکردووہ. ئەمەش دەگەرپنمەوہ بۆ ئەو ھەستەي کە ھەمەو ھەردەم ميوانمە وەک چۆلەکەيەکی زەردەي بەيانيان جريوہ جريويّي بە گوچکەي يادەکانما.

زانا گەلّالی : وەک شاعيريک سەرچاوەي خۆشەويستی و جوانی لە چيیەوہ دەبينيت ؟

خاتوو سارا : بەر لە ھەمووشتيک سەرچاوەي خۆشەويستی و جوانی لە راستگويی و دلسۆزيیەوہ سەرچاوە دەگريّت. لە چاوەپروانی ھاتنی بەيانیەکی نوێوہ، لە سەردانی کەنار رووباريکەوہ، کە تەنھا خۆت و ئەنديشەت لەگەلدا بيّت و تير لە ويئەي راستگويی خۆت بروانيت لەنيو ئاويئەي ئاوی پاکی ئەو دەريايەدا مۆسيقات بۆ بژەنيّت! خۆشەويستی و جوانی بەر لە ھەموو شتيک بە بروابوون بە خۆ و دلنيابوون بەرانبەر کەسانی چواردەور سەرچاوە دەگريّت. چەند جوانە دوای رۆژيکی دووردریژ، دوای شەکەتيیەکی زۆر سەر بکەيت بە مالی ھۆنراوہدا و لەوي داستانیک لەسەر راستگويی بنوسيت، جا دلنيام ئەوکاتە ھۆنراوہ خۆي لەنيو ديپرەکاندا باوہشي خۆشەويستی و جوانی سروشتت بۆ دەکاتەوہ.

زانا گەلّالی: سارا عومەر بە گشتی چ وشەيەک ھەراسانی دەکات و ھەستی ئازار و بيتاقەتی لا دروست دەکات ؟

خاتوو سارا : بەراستی وشە زۆرن، کە من ھەراسان بکەن نەک تەنھا وشە بەلکو ھەنديک کردار و پەفتاريش. بەلّام ئەتوانم بلّيم بە گشتی وشەي مالئاوایي نامۆترین وشەيە بۆ بريندارکردنی زەردەخەنەيەکی شەرمن لەپرووی ژياندا

زانا گەلّالی : دوا وتەي بەرپزت چيیە لەم ديمانەيەدا ؟

خاتوو سارا : لەکۆتايادا سوپاسی ماندووبونی ئيوہي بەرپز دەکەم و خەرمانی يەکە بە يەکەي

خوینەران بەرەكەت.

بۆ دیمانەكەى سارا خانم بەرپز كەژال ئەحمەدى شاعیرمان دوواند و لە ئەنجامدا فەرمووی؛
ئەوێ لەشیرى سارا عومەردا سەرنجراكتیشتە زمانى شیعیری و جورئەتى كچانەو هەستى
نیشتمانپەرورەرانەى، ئەم سى لایەنە وایانكردووە بۆخۆم لەخوینەرە بەردەوامەكانى بەرەمەكانى
ئەم بەهرەمەندە گەنجەبم. راستە سارا دەنگیکە لەنیو ئەو دەنگە نوێ و مینانەى كورددا، كە
لەدەرەوێ ولات دەژین بەلام دلنیام خوینەرى قەسیدەكانى هەرزوو هەستبەو دەكەن، كە ئەم دەنگە
شیعیری دەپەوێت جیاوازیی، لەوانەیشە لەئایندەدا بەشیوہیەكى باشتر تاییبەتمەندییەكانى
شیرى سارامان لا بەرجەستە ببیت چونكە هیشتا زوو بۆ بریاردان لەسەر ئەو چارەنووسەى
لەچاوەروانی هەنگاوەكانى كچە شاعیریكى كورددا، كە مەرجى ئەو لەبەردەم خوینەرەكانیدا
دادەنیت كە دلنیای بكەن بۆئەوێ ئەویش سەرشکیان بكات! سارا زبیرەكە لەو ناویدا كە بۆ
شیرىكى داناو و دەلێت (دلنیام كە.. تا منیش سەرشكتبەم). هەموو ئەم بۆچوونانەیش
بەومانایە نایەن، كە ئەم دەنگە شیرییە بى كەم و كورتییە، چونكە مرۆف تا كەم و كورتى نەبیت
ناتوانیت بەرەو پێشەوە بچیت. دلنیام سارا بۆخویشى ئەو دەزانیت، كە رینگەییەكى سەختى لەپێشە
و رینگەكەشى بەگول و گولزار نەپازاوتەو، چونكە ئەوێ رووگەى داھینان و سەربەخوێ
لەشیوازو خەسلەتەكانى داھینانەكەیدا هەلبژیریت نابیت لەدرك و درندەو تاریکییەكانى بەردەمى
بسلەمیتەو. سەركەوتن و بەردەوامى بۆ ئەو سارایەى كەپووبەروو نەمبینیوو و نایناسم، كەچى
لەربى شیرەكانییەو یەكیکە لەھاوړى نزیك و خوشەویستەكانم.

دواتر بەرپز خاتوو مەھاباد قەرەداغى شاعیرو نوسەر لەبارەى ئەم كچانەى ئەمڕۆ لە سایت و
رۆژنامەكان بەرەمیان دەبیریت فەرمووی؛

جیگەى دلخۆشییە بۆ من كە بەرەمى قەلەمى كچانى كورد دەبینم و بە تاییبەتیش، كە دەبینم زۆر
ئازایانە و بە بویرییەو قەسەكانیان دەكەن و دەروونى خۆیان دەردەبەرن و گوزارە لە دەروونى
كچانى تری ھاوتەمەنى خۆیان دەكەن. ئەو كچانەى كە بەھەرى نووسینیان ھەبە و ھاوكات توانای
یاخیوونیان تیدایە و دەتوانن بەرەستى كۆلتورى و دەروونى بشكێنن، جیگەى ئومیدیكى زۆرن بۆ
ئیمە، بۆیە پێویستە دەزگا كۆلتورییەكانى ئیمە دەرفەتیان بۆ دروست بكات بۆ زیاتر گەشەكردن.

ھەرودھا لەبارەى خاتوو سارا خاتوو مەھاباد قەرەداغى فەرمووی؛

سارا خان سەرنجى منیشى راکتیشاوە و لە ناخى دلەمەو ئەفەرىنى لیدەكەم بۆ شیرەكانى بە
تاییبەت، چونكە ھەستىكى پاراو، زمانىكى پاراو و فەنتازیاىەكى فراوانى ھەبە. سارا كچىكى كوردى
داھینەرە و ھونەرىش لەو دەپایە، كە لە ولاتىكى ئەوروپا دەژى و بە واقع دوورە لە كۆلتور و
زمانى خۆى، بەلام ھەست و نەستەكەى و زمانەكەى ئەو دەندە جوان و خۆمالییە وەك ئەو وایە، كە
لەناو كوردستاندا بژى و رۆژانە دان و ستان لەگەل كۆلتورەكەى خۆى بكات. ئەمە خۆى جیگەى
بايەخىكى زۆرە و مانای ئەوێ ئەم كچەكوردە خاوەنى ھەستىكى بالایە و لە ھەست و نەستى خۆیدا
ھەمیشە لەگەل زمان و كۆلتورى خۆیدا لە پەيوەندیدا بوو. جگە لەو ھەش بەھەریەكى جوانى لە

سروشتهوه پیدراوه و ئەم بەهرهیهش پهروهرده کراوه. بینگومان ژینگه‌ی خیزان رۆلی ههیه لهوه‌ی بههره‌ی کهسیک گهشه بکات، بۆیه ئەگه‌رچی من نایاناسم، به‌لام بهه‌وی ئەو بههره‌یه‌ی ساراوه ده‌توانم بزاتم دایک و باوکی سارا گرنگیان به پهروهرده‌ی ئەم کێژه نازداره داوه و توانیویانه کچه بههره‌مهنده‌که‌یان بههره‌مهنده‌تر بکه‌ن .

له کۆتاییدا خاتوو مه‌هاباد فه‌رمووی؛

ده‌مه‌وێ به سارا گیان بلێم، جیگه‌ی شانازیمی و سوپاست ده‌که‌م بۆ ئەو جوانیه‌ی که له ناخدايه، بۆ ئەو ههست و نه‌سته پاراوه‌ی، که له شيعره‌کاندا ده‌ریده‌بری. ئومیدم پیت ههیه ببیته ئەسته‌ریه‌کی ئەده‌بیاتی کوردی و قه‌له‌میکی بویر و جوان و هه‌میشه ئاماده له گۆره‌پانی کولتوری کوردیدا.

له کۆتاییشدا به‌رێز زمانکۆ بورهان قانع له باره‌ی خاتوو سارا عومه‌ر بۆمان داوه فه‌رمووی؛

سارا عومه‌ر یه‌کیکه له ناوه تازه‌کانی ناو ئەده‌بیاتی کوردی، ئەم خانمه له‌م سالانه‌ی دوايیدا له ماله‌په‌ر و رۆژنامه کوردیه‌کاندا چه‌ند بابه‌تیکی جوانی بلاوکردۆته‌وه، که جیگه‌ی ده‌ست خۆشیه، چونکه هه‌میشه ئەوه‌م به‌یان کردوه، که ئەم خانمه خنجیله‌یه سه‌ره‌پای ته‌مه‌نیکی که‌م به‌لام زمانیکی پاراوی کوردی ده‌زانیت، لی‌ره‌دا ده‌بیت ئەوه‌شمان له بیر نه‌چیت، که سارا له ته‌مه‌نیکی منداڵیه‌وه له دانیمارک ده‌ژی له‌به‌ر ئەوه فی‌ریبونی ئەو زمانه کوردیه‌ی پاراوه له ولاتی دووه شتیکی ئاسان نیه.

لایه‌نیکی تری ئەم خاتوونه قه‌شه‌نگه ئەوه‌یه، که ته‌نها شيعر نانوسیت به‌لکه چیرۆک و بابه‌تی زانستیش ده‌نوسیت سه‌ره‌پای ئەوه‌ی، که له چاوپێکه‌وتنیکدا به‌شێوه‌یه‌کی جوان قسه‌ی له‌سه‌ر کێشه‌کانی ئافره‌تی کورد کردوه .

سارا به حوکمی زمان زانینه‌که‌ی، که بيجگه له زمانی دایک زمانی ولاتانی سکه‌نده‌نافیا و ئەلمانی و ئینگلیزی و فه‌ره‌نسیش ده‌زانیت پیم وایه ئەگه‌ر ئەم خانمه به هیواشی هه‌نگاو بنیت و په‌له نه‌کات ته‌سه‌ور ده‌که‌م، که له نوسه‌ریکی لۆکاله‌وه ببیته نوسه‌ریکی یونی‌فیرسالی، پاشان داوای لی‌ده‌که‌م، که زیاتر له‌ناو کلتوری فارسدا قوول بیته‌وه چونکه ئەو که‌له‌چه‌ره سه‌ر رێژه له داهینان و له‌ناو ئەو کلتوره‌دا هه‌میشه ته‌قسیکی چه‌زین و ئەتمۆسفیریکی ره‌ش فه‌زای نوسه‌رانی ئیرانی مۆنۆپۆل کردوه، که دیدیکی واقع بینانه‌یه بۆ ژیان و کۆمه‌لیک شاعیری وه‌ک (فروغ و سوهراب و شاملۆ و نیما یوشیج و نادری نادر پور و فه‌ره‌یدونی موشیری) دروست کردوه سه‌ره‌پای بلیمه‌تیکی وه‌ک (سادقی هیدایه‌ت) و (هۆشه‌نگی گولشیری) و چه‌ندان ناوی دره‌وشاوه‌ی دیکه .

له کۆتاییدا ده‌لێم یه‌کیکه له مقه‌وماته سه‌ره‌که‌یه‌کانی شيعر بۆ شاعیر نه‌ک بۆ خودی شيعره‌که بوونی ئیلقایه‌کی شيعرییه، دیاره سارا له رپی (گه‌ران به‌ داوی مه‌رگدا) ئیلقا شيعرییه ناسکه‌که‌ی خۆی به ئیمه ناساند، من هه‌رکاتیک گوێ له‌و ده‌نگه چه‌زینه ده‌گرم ته‌زوویه‌ک به له‌شما دیت و ده‌ک ئیسماعیل خورمالی ده‌لێم :- چ مه‌ته‌لیکه وجودمان !!??

دواچار هیوادارم به‌م وه‌سفه شه‌پۆله‌کانی له خۆباییبۆن نه‌گاته که‌ناره‌کانی سارا چونکه دیسان خورمالی ده‌لێت:- غرور ئەوه‌په‌ری نه‌بوونه و شه‌ونمیکه له خۆکوشتن...!!

لهكۆتايدا سوپاسى بهرپىز سارا عومەر دهكهم بۆ ئەم دەرفهته و هيوای سهرکهوتنى بۆ دهخوالم.
سوپاسى بىپايانى بهشداربووان خاتوونانى بهرپىز كهژال ئەحمەد و مههاباد قهرهداغى و بهرپىز كاك
زىناكو بورهان قانع دهكهم و هيوای سهرفرازيان بۆ دهخوالم / زانا گه لالی

تیبینی : له ژماره (534) پینجشممه 2007/5/10 ئەدەب و هونەرى پۆژنامەى كوردستانى نوێ
بلاو كراوتهوه .